

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003041

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-07-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Швець Олена Дмитрівна

2. Olena Shvets

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 032

Назва наукової спеціальності: Історія та археологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Історія та археологія

Дата захисту: 17-07-2025

Спеціальність за освітою: 029 "Документознавство та інформаційна діяльність"

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 23073008

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, буд. 8, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, буд. 8, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 03.01.30

Тема дисертації:

1. Цифровізація нумізматичних досліджень: теоретико-методологічні засади
2. Digitization of Numismatic Research: Theoretical and Methodological Foundations

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні вперше в українській нумізматичній науці здійснено комплексний аналіз становлення цифрової нумізматики як міждисциплінарного напрямку на перетині історичної інформатики, Digital Humanities і Digital History. Автор запропонував першу спробу наукового осмислення трансформації методологічних засад дослідження монетних джерел під впливом цифрових технологій. Робота актуалізує нові теоретичні підходи до аналізу джерел, ролі цифрових платформ, інструментів обробки даних і візуалізації в гуманітарному пізнанні. У першому розділі проаналізовано етапи інституціонального розвитку цифрової гуманітаристики, а також становлення цифрової нумізматики як окремого дослідницького напрямку. Доведено, що цифрова трансформація не обмежується створенням баз даних, а передбачає глибоку

зміну наукової парадигми, міждисциплінарну взаємодію та нову логіку академічної комунікації. Особливу увагу приділено джерельній базі цифрової нумізматики: від традиційних фізичних артефактів до цифрових копій, структурованих масивів даних, онлайн-каталогів. Виокремлено етичні, технічні та методологічні виклики, пов'язані з їх використанням. У наступних розділах зосереджено увагу на ролі цифрових технологій у трансформації методів нумізматичного аналізу. Визначено, що цифрова нумізMATIKA поєднує класичні джерелознавчі методики з інструментами візуалізації, штучного інтелекту, геоінформаційних систем, 3D-моделювання, а також новими форматами обробки та представлення знань, зокрема через Linked Open Data та стандартизовані формати (NUDS/XML). Важливою складовою роботи є дослідження методології автоматизованої ідентифікації, верифікації та реконструкції монет із використанням алгоритмів машинного навчання та глибоких нейронних мереж. Окремий акцент зроблено на проблемах стандартизації й довготривалого збереження цифрових нумізMATИЧНИХ даних. Обґрунтовано потребу у впровадженні єдиної національної стратегії цифровізації нумізMATИЧНОЇ спадщини, розробці уніфікованих підходів до опису, обробки та архівування цифрових ресурсів. Проаналізовано досвід міжнародних цифрових ініціатив, який засвідчив важливість відкритості, міжінституційної співпраці та сумісності цифрових платформ. У дисертації доведено, що цифрова нумізMATИКА вже сьогодні функціонує як самостійний науковий напрям, здатний інтегруватися в глобальний академічний дискурс. Автором сформульовано низку практичних рекомендацій щодо створення цифрової інфраструктури для зберігання, вивчення та публікації монетних джерел. Значну увагу приділено імплементації інноваційних цифрових рішень, зокрема 3D-сканування, віртуальної реконструкції, автоматизованого аналізу штемпелів, що дозволяє вивести нумізMATИЧНЕ дослідження на якісно новий рівень точності та доступності. Таким чином, дисертаційне дослідження репрезентує не лише теоретичне осмислення цифрової нумізMATИКИ, але й окреслює її прикладні можливості, зумовлені поєднанням гуманітарного знання з потенціалом цифрових технологій. Зроблено висновок, що цифрова трансформація відкриває перед нумізMATИКОЮ нові горизонти: автоматизація процесів, глобальна взаємодія, демократизація доступу до джерел та інноваційна репрезентація історичної спадщини.

2. The dissertation presents, for the first time in Ukrainian numismatic scholarship, a comprehensive and systematic analysis of the emergence, development, and methodological interpretation of digital numismatics as a new interdisciplinary field at the intersection of historical informatics, Digital Humanities, and Digital History. The study offers a pioneering scholarly reflection on the transformation of theoretical and methodological foundations for the study of coinage sources under the influence of digital technologies. It highlights new theoretical approaches to source analysis, the role of digital platforms, data processing tools, and visualization methods in humanities research. The first chapter explores the institutional development of digital humanities and the formation of digital numismatics as a distinct research direction. It is demonstrated that the digital transformation extends far beyond the creation of databases, constituting a deep shift in academic paradigms, interdisciplinary interaction, and the logic of scholarly communication. Special attention is devoted to the source base of digital numismatics, which increasingly includes digital materials—such as structured datasets, digital images of coins, and online repositories—alongside traditional written and material sources. The study also outlines the ethical, technical, and methodological challenges that accompany the use of these new types of sources. Subsequent chapters focus on the transformative role of digital technologies in numismatic research methodologies. It is shown that digital numismatics integrates classical source analysis with advanced tools such as visualization, artificial intelligence, geographic information systems (GIS), 3D modeling, and new knowledge representation formats like Linked Open Data and standardized XML formats (NUDS/XML). A key section of the work addresses the methodology of automated coin identification, verification, and reconstruction using machine learning algorithms and deep neural networks. A separate emphasis is placed on the issues of standardization and long-term preservation of digital numismatic data. The dissertation substantiates the need for a national strategy for the digitalization of numismatic heritage and the development of unified approaches to describing, processing, and archiving digital coin resources. The analysis of international initiatives shows the importance of openness, interoperability, and cross-institutional cooperation for successful integration into the global scholarly ecosystem. The dissertation proves that digital numismatics already functions as an autonomous research domain capable of

engaging with the global academic discourse. The author formulates a series of practical recommendations for building a comprehensive digital infrastructure for storing, analyzing, and publishing coin-related sources. Considerable attention is paid to the implementation of innovative technologies—such as 3D scanning, virtual reconstruction, and automated die analysis—which significantly enhance the accuracy and accessibility of numismatic research. Thus, this study not only offers a theoretical framework for understanding digital numismatics but also outlines its practical potential, arising from the synergy of humanities scholarship and digital innovation. The conclusion emphasizes that digital transformation opens up new horizons for numismatics, including automated workflows, global integration, democratized access to sources, and innovative representation of historical heritage.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Швець О. (2023) Штемпельний аналіз: сучасний стан застосування та перспективи цифровізації методу, Український нумізматичний щорічник, № 7, С. 288–306. URL: <https://numismatic-journal.com/index.php/journal/article/view/174/181>
- Shvets O. (2023) Digital numismatics of Ancient Rome: the current state and prospects for the development of online databases. Acta Archaeologica Lodziensia, № 69, P. 71–75. URL: <https://czasopisma.ltn.lodz.pl/Acta-Archaeologica-Lodziensia/article/view/2303/2113>
- Швець О. (2023) Зберігання віртуальних нумізматичних досліджуваних даних. Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету, (63), С. 137–153. URL: <http://visnyk.idgu.edu.ua/index.php/nv/article/view/786/710>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: імплементація цифрових рішень у джерелознавчу практику, удосконалення національної цифрової інфраструктури нумізматичних досліджень, створення електронних ресурсів для каталогізації та візуалізації монетних артефактів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлик Василь Михайлович
2. Vasyl M. Orlyk

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7947-9557

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, буд. 8, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів**Офіційні опоненти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Потильчак Олександр Валентинович
2. Oleksandr V. Potyl'chak

Кваліфікація: д. і. н., професор, 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3518-9280

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сустретов Анатолій Станіславович
2. Anatolii S. Sustrietov

Кваліфікація: д. філософ, доц., 032

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6313-7803

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010698

Місцезнаходження: вул. Привокзальна, буд. 27, Лиман, Краматорський р-н., 84404, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойко-Гагарін Андрій Сергійович

2. Andriy Boiko-Naharin

Кваліфікація: д. і. н., с.д., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4610-3665

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв

Код за ЄДРПОУ: 02214142

Місцезнаходження: вул. Лаврська 9, корп.15, Київ, 01015, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ніколаєв Микола Ілліч

2. Mykola I. Nikolaev

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3994-1150

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Центральноукраїнський національний технічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070950

Місцезнаходження: просп. Університетський, буд. 8, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бондаренко Олександр Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бондаренко Олександр Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Андрощук Ілона Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна